

Před několika měsíci do DS Koniklecová začal jako dobrovolník docházet pan Marcel. S vizí, že "chlapi by si mohli spolu rozumět" jsme jej dali dohromady s jedním z mála klientů - mužů. Ukázalo se, že toto spojení bylo dobrou volbou. Nejen proto, že pan Mirek (obyvatel DS Koniklecová) je rád za jeho společnost. Povedlo se jim spolu i něco dalšího. Co, to nám popsal sám pan Marcel...

"Jmenuji se Marcel. Ale to je jedno. Mohl bych se jmenovat Daniel (to jsem vždycky chtěl), Jiří, Karel nebo třeba Rudolf. Je mi čtyřicet a něco. Byl bych rád, kdyby to bylo dvacet a něco nebo třicet a něco, ale není. Moje děti myslí, že jsem životní optimista, já sám nevím. Život mě v mnoha věcech sice šetřil, ale v některých mi o to víc naložil. Ale asi jako každému. A tak jsem to udělal - přihlásil jsem se do dobrovolnického centra Motýlek.

Chtěl jsem jít pomáhat do dětské nemocnice, protože jsem tam chodil několik pro mě těžkých týdnů za synem, ale to je jiný příběh našťastí s dobrým koncem. Když jsem šel na první setkání, trochu jsem se bál. Dorazil jsem na dobrovolnický kurz a oddechl jsem si. Normální lidé, kteří žijí normální životy a navíc jako muž jsem patřil k opečovávané menšině, takže vlastně prima víkend! A díky příběhům od již zaběhnutých dobrovolníků jsem dospěl k závěru, že děti dobrovolníky vlastně skoro nepotřebují. Většinou jsou rády, že po návštěvních hodinách zmizí zástupy rodičů, babiček a kamarádů a ony se budou věnovat svým mobilům, tabletům a knížkám (ano, opravdu čtou!).

Ne tak v domovech pro seniory. Tam je spousta lidí, kteří ze spousty různých důvodů žijí spíše osamělý život a svoji rodinu vidí pouze jednou za čas. Není to tak vždycky, ale stává se to. A není to mnohdy ani ničí vina, to jen životy jsou prostě takové - mladí se starají o své mladé, musí chodit do práce, kupovat věci do školy, vařit, opravovat kola, uklízet, vymalovat byt, připravit oslavu dětem, popovídat si s partnerem, vyžehlit, zajít na pivo - prostě žít. Tisíc běžných drobností, které zaberou neuvěřitelné množství času a tak to prostě je. A staří lidé už mají ten běžný život mnohdy omezený na několik každodenních rituálů a často jsou i díky zdravotním hendikepům odkázáni na pomoc druhých. A bohužel sestřička s nimi nemůže poklábosit pokaždé, když by chtěli a na to cigárko a kafíčko taky nejde chodit pořád.

A tak to začalo. Ten jednoduchý příběh. Můj a jeho. Když jsem došel do domova poprvé, dohodl jsem se s „holkama“ (takhle pracovně já a on mezi sebou titulujeme sociální pracovnice), že mi někoho vyberou. Vůbec jsem vlastně netušil, co budeme dělat, a přiznám se, že jsem měl zase trochu strach. Tak nějak jsem doufal, že si zajdu popovídat s nějakou fajn „babčou“, dáme si kafíčko, zajedeme na zahradu, zahrajeme žolíky, něco jí přečtu a bude to fajn. Ale měl jsem to zkusit s ním. Kvůli anonymitě mu říkejme třeba pan Mirek.

Pan Mirek bydlí v domově necelý rok, předtím několik let v azylovém domě. Kromě sedmdesátky má na krku i malou mozkovou příhodu a bez vozíku a pomoci už se nikam nevypraví. Hůř se mu mluví a občas je to horší s pamětí. O panu Mirkovi se toho vlastně moc nevědělo. Jen to, že měl nevlastní dceru, ale ta nezvedala mobil. Po několik let a nikomu. Takže to je ve zkratce on, můj první klient. Holky nás představily a samozřejmě zafungoval jeho i můj odstup, takový ten klasický a předvídatelný zvlášť u chlapů. Navíc u něj pravděpodobně získaný i ne úplně lehkým životem.

První návštěvu jsme řešili v rámci jeho bytu. Ven nechtěl, jen jsme se přesunuli na balkon a já si během hodinky a půl poslechl část jeho životního příběhu. Nejčastěji se vracel do doby kolem dvaceti let, některé životní etapy už si nepamatoval vůbec. Nikdy bych si nedokázal představit, že třeba zapomenete na manželku nebo dítě. Ale prostě se to stát může. A dozvěděl jsem se i to, že někde existuje i sestra, se kterou se asi deset let neviděl a ani neví, kde bydlí. Komunikace byla trochu těžší, paměť vynechávala a mozková příhoda si taky trochu pohrála s tím, jak je panu Mirkovi rozumět. Suma sumárum, některé informace jsem ten den slyšel asi desetkrát, některé se po pár slovech rozplynuly a už se je nepovedlo zformulovat.

Na další návštěvu už jsem se náležitě vybavil. Pan Mirek často zmiňoval svoji první rodinu, se kterou nebyl v kontaktu od svých třiceti let. Nesudme, protože jejich život jsme nežili. A v té době bydleli v jedné vesnici blízko Brna. A v té vesničce, kam shodou okolností rád mnoho let jezdím na houby, mají šikovné lidi a tím pádem i spoustu historických fotografií na webu. Pro vás i pro mě dosažitelné na pár kliknutí. Ne tak pro pana Mirka. Takže jsem si fotografie stáhl, roztřídil a vytiskl. A návštěva měla úplně jinou atmosféru. Procházeli jsme fotky, pan Mirek si vzpomínal na lidi a jejich příběhy. A já chtěl vědět víc. A napadlo mě zjistit, kde vlastně žil. A k čemu máme chytré mobily? Takže jsme díky satelitním mapám a StreetView přesně našli domeček, kde v osmnácti letech žil pan Mirek se svou první ženou a dvěma dcerami. A tak jsem se rozhodl, že když spolu dokážeme tohle, dokážeme možná i najít ztracenou sestru.

Při další návštěvě nebyl pan Mirek ve své kůži. Nebo prostě jen neměl náladu. Rozloučili jsme se po pár minutách, protože já nejsem žádný doktor, jsem jen pouhá návštěva a jeho soukromí a náladu budu respektovat vždy a především. Další týden to bylo jiné. Vlastně nebyť paní fyzioterapeutky, která byla zrovna na pokoji, by to bylo možná opět jen letmé setkání. Ten den jsme se dohodli, že se zkusíme dopátrat, kde bychom našli jeho sestru. Snad by to mohlo být někde v Bohunicích nebo Starém Lískovci, ale nevíme. Ale byla tam konečná tramvaje. A hospoda. Taky hřiště. A nedaleko koupaliště. Možná. A vypadalo to jako náměstí. No tak zase zkusíme online mapy. Tady ne, tohle by mohlo být. A co tohle, takové jakoby náměstí z paneláků. Možná. Tak příště se tam zajedeme podívat, dohodneme se na konci našeho setkání.

Další úterý (naš den) si půjčuji vozík a s panem Mirkem vyrážíme směr dolů z kopce do Starého Lískovce. Míjíme školu, docházíme na konečnou tramvaje a fakt by to mohlo být blízko! Tady pan Mirek chodil „na jedno“. Tedy aspoň si to myslí. Ještě kousek a jsme na náměstí. Ano, je to prý tamten vchod. Jdu pár schodů ke zvonkům a opravdu je tam příjmení Mirkovy sestry. Zvoním. Zvoním podruhé. Bohužel nic. Trochu zklamání, ale ne zase tolik, protože se nám povedlo to, co se několik let nepodařilo - najít sestru. Tak a teď zase zpátky do kopce.

Další týden startujeme pro změnu do kopce. Pan Mirek měl kdysi v Kohoutovicích chatu. Než mu vyhořela a než mu ji prodali. Zase trochu smutku, ale někdy se to prostě zamotá. Odfuněl jsem si půl hodinky do kopce a pan Mirek velí zastavit. Jsme tu - otevřená brána do chatové kolonie, u brány pán v mém věku a zdraví pana Mirka. Pamatuje si ho. Povídáme si o tom, kdo na chatu jezdí, jak je opravená, pan Mirek je naměkko. Fotím chatu na mobil a jedeme z kopce domů.

Následujících pár týdnů je trochu mimo týdenní návštěvy, protože jsou prázdniny a

dovolené. Ale vidíme se co dva týdny. Jako první donesu panu Mirkovi fotku chaty v rámečku. Má radost a jdeme na další pokus - procházka přes odpočinkovou zónu Kamenného Vrchu až k bytu sestry. Zvonek a ... zase nic. Nemáme štěstí. Tak se domlouváme na tom, že využijeme způsobů staré školy - napíšu dopis. Holky to schvalují a já vzpomínám na školní slohy a pokouším se držet epickou šíři na krátké vzdě. Za dva dny, zrovna obědvám se synem, volá neznámé číslo. A je to sestra! Ne moje, ne z nemocnice, ale opravdu nefalšovaná sestra pana Mirka! Dozvídám se, že o něm neví už asi 10 let a předtím to s ním prý neměla lehké. Cítím tak trochu strach z neznámého a možná i paradoxně strach ze známého. Ale zavolala, takže to vypadá dobře. Tři týdny se nic neděje a je tu „Letní noc“ - takové odpoledne s muzikou pro klienty domova. Otočím se tam jen na chvíli, slíbil jsem to. Holkám i panu Mirkovi. A na zahradě domova u jednoho stolku sedí na vozíku pan Mirek a vedle něj jeho sestra. Mám radost. I kdyby nic dalšího, tohle za to stálo. Našli se.

A kdyby vám to nestačilo, jste-li muž a uvažujete o dobrovolnictví, pak potrapte strejdu Googla a zjistíte, že „altruističtí muži jsou atraktivnější“. Je to jen závěr jedné studie (dostupná na webu v angličtině), empiricky neověřeno. Nejlépe to shrnula na dobrovolnickém kurzu jedna z mých kolegyň - nebudu pokrytec a přiznávám se, dobrovolnictví dělám pro sebe."